

การประเมินความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

กรุงเทพมหานคร เขต 2

Needs Assessment and Participation in Educational Quality Assurance at
Horwang School under The Secondary Educational Service Area
Office Bangkok 2

มยุรี อินทรโชติ¹ โชติกา โชรรัมย์² ปารีชาติ กตุตทอง³

Mayuree Intarachot Parichat Katudthong Chotika Choram

^{1 3}หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการ
จัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Master of Education in Educational Administration, Graduate College of Management,
Sripatum University

Corresponding Author e-mail: Mayuree@horwang.ac.th

Received: 2023-12-09 Revised: 2023-12-22 Accepted: 2023-12-26

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินความต้องการจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ประชากร ได้แก่ ครูและบุคลากรโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ครูที่รับผิดชอบงาน 4 กลุ่มบริหารในโรงเรียนหอวัง จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ผลการวิจัย 1. ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของ 4 ฝ่ายงานบริหารทั่วไป พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.24 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ งานบริหารบุคคล (0.27) รองลงมาคือ งานบริหารงบประมาณ (0.26), งานบริหารทั่วไป (0.25) และงานบริหารวิชาการ (0.17) 2. การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อ

เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) งานบริหารวิชาการ 2) งานบริหารทั่วไป 3) งานบริหารงบประมาณ และ 4) งานบริหารบุคคล

คำสำคัญ (Keywords): การประเมินความต้องการจำเป็น; การประกันคุณภาพการศึกษา; โรงเรียนหลวง

Abstract

The objectives of this research were: 1) to assess the needs in educational quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2, and 2) to study participation in educational quality assurance at Horwang School. This quantitative research involved a population of teachers and personnel at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2. The target group consisted of 30 teachers responsible for four administrative departments at Horwang School. The research instrument was a five-level rating scale questionnaire. Statistics used included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Modified Priority Needs Index. Research findings: 1. The assessment of participation in educational quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 across four general administrative departments revealed that the expected conditions were at the highest level overall, while the actual conditions were at a high level overall. When considering the Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$), the overall value was 0.24. In detail, the aspect with the highest needs index was Personnel Administration (0.27), followed by Budget Administration (0.26), General Administration (0.25), and Academic Administration (0.17). 2. Teacher participation in internal quality assurance at Horwang School under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 2 was at a high level overall. When considering individual aspects, all were at high levels, ranked from highest to lowest as follows: 1) Academic Administration, 2) General Administration, 3) Budget Administration, and 4) Personnel Administration.

Keywords: Needs Assessment; Educational Quality Assurance; Horwang School

บทนำ (Introduction)

ในประเทศไทยนั้นมีสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง สามารถพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาเอง ทำให้คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการมีความแตกต่างกันออกไปในแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาชั้น

พื้นฐานขึ้น โดยปัจจุบัน (พ.ศ. 2561) ซึ่งกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษา จึงเป็นการให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา 2 ประการ คือ 1) สถานศึกษาทุกแห่งมีเกณฑ์เปรียบเทียบกับมาตรฐานซึ่งเป็นมาตรฐานเดียวกัน และ 2) มาตรฐานทำให้สถานศึกษาเข้าใจชัดเจนว่าจะพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปในทิศทางใด ดังนั้น หากมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือมีการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานโดยองค์กรภายนอกสถานศึกษา สามารถเตรียมตัวให้พร้อมในการประเมินนั้น ๆ ได้ด้วยเช่นกัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและทุกระดับการศึกษา เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานซึ่งเป็นไปตามนโยบาย เป้าหมาย และระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด ผู้บริหารจะต้องมีความตระหนักในการเข้ามามีส่วนส่งเสริม สนับสนุน นอกจากนี้การประกันคุณภาพยังช่วยในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันและการพัฒนาตนเองของบุคลากรทางการศึกษา โดยเน้นการทำงานเป็นทีม การแบ่งปันความรับผิดชอบ และการพัฒนาทักษะในการตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องได้รับการเตรียมความพร้อมในมองเห็นคุณค่าและมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สามารถทำงานในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีที่สุด เป็นการสร้างฐานที่แข็งแกร่งในการศึกษาที่มีคุณภาพสูง เพื่อให้ทุกคนในสังคมทราบถึงคุณภาพและมาตรฐานที่สถานศึกษามุ่งมั่นที่จะพัฒนาและสร้างผลลัพธ์ที่ดีต่อนักเรียนและชุมชนในที่อยู่อาศัย (จารุกิตติ์ สุตสุข, 2566)

การประกันคุณภาพการศึกษาจะต้องมีการจัดทำดังนี้ 1) กำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีแนวทางการดำเนินการ 2) การจัดทำแผนการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาของหน่วยงานสถานศึกษา 3) การดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษา 4) การตรวจสอบและการประเมินผล 5) การติดตามและดำเนินการ 6) การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเอง 7) การประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนควรดำเนินการประเมิน 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) ประเมินการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายในโรงเรียน 2) ประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (จารุกิตติ์ สุตสุข, 2566)

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment) ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากมีผลต่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ช่วยในการเสริมสร้างมาตรฐานและคุณภาพของการศึกษาทุกระดับ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีความสำคัญต่อการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาทักษะและการเรียนรู้ของครูและนักเรียน

จากสภาพปัญหาด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนหอวัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า การดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนมีปัญหาด้านการประกันคุณภาพจากที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา พบว่า ครูขาดความเข้าใจด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ

สถานศึกษา ครูไม่เชี่ยวชาญในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารและสารสนเทศไม่เป็นปัจจุบัน ขาดการรายงานผลดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง ครูต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจวิธีการประเมิน จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในมีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาเป็นอย่างยิ่ง หากสถานศึกษาสามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมจะส่งผลให้สถานศึกษามีความเป็นมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งด้านคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความต้องการจำเป็นและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 (โรงเรียนหอวัง, 2565)

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อบุคลากร เพื่อใช้พัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำข้อมูลไปใช้วางแผนการดำเนินการและวางแผนให้ความช่วยเหลือสนับสนุนสถานศึกษาได้ตรงกับความต้องการจำเป็น และสามารถยกระดับคุณภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นภารกิจที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรและเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. รูปแบบการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยฉบับนี้ จะใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนหอวัง ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 175 คนและการคำนวณหากกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 120 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อยกระดับการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอ

วัง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบ Likert's Scale 5 ระดับ

4. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัย

4.2 สร้างแบบสอบถามขึ้นให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย

4.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเสนอแนะเพิ่มเติม ปรับปรุง แก้ไข เพื่อให้อ่านแล้วเกิดความเข้าใจง่าย ชัดเจน ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามรวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จากนั้นนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index of Congruence หรือ IOC) โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาค่าสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือค่า IOC ต้องมากกว่า 0.50 ($IOC > 0.50$) จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2555) และมีการปรับข้อคำถามให้สอดคล้องตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ จากนั้นจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและให้ความเห็นชอบอีกครั้ง ทั้งนี้จากการที่ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการพัฒนาและปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ผลการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม มีค่าอยู่ที่ 0.67 - 1.00 รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา ภาษาที่ใช้แล้ว พบว่าข้อคำถามทั้งหมดมีค่าความสอดคล้องของเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามเหล่านั้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาโดยวิธีการคำนวณของครอนบาค (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2556) ค่าอัลฟาที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ เท่ากับ 0.907 โดยจะมีค่าระหว่าง $0 \leq \alpha \leq 1$ ค่าที่ใกล้เคียงกับ 1 มาก แสดงว่ามีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ได้

4.6 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการแก้ไขโดยสมบูรณ์แล้วมาใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยทำบันทึกขอความร่วมมือถึงครูในโรงเรียนหอวัง ผ่านผู้อำนวยการโรงเรียนหอวัง

5.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง

- 5.3 ผู้วิจัยติดตามแบบสอบถามกลับคืน เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์
5.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ลงทะเบียนเพื่อใช้สำหรับวิเคราะห์ผลและแปลผล

ข้อมูลต่อไป

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัย (Research Results)

ตาราง 1 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารวิชาการ

การมีส่วนร่วม ในการประกัน คุณภาพภายในของ กลุ่มบริหาร วิชาการ	สภาพจริง ที่เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ ควรจะเป็น		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.81	0.656	มาก	4.69	0.355	มากที่สุด	0.23	2
ด้านการดำเนินงาน	4.51	0.749	มากที่สุด	4.72	0.327	มากที่สุด	0.05	4
ด้านการตรวจสอบ และทบทวน	3.67	0.820	มาก	4.56	0.462	มากที่สุด	0.24	1
ด้านการประเมิน คุณภาพการศึกษา	3.93	0.683	มาก	4.53	0.474	มากที่สุด	0.15	3
รวม	3.98	0.727	มาก	4.63	0.405	มากที่สุด	0.17	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวัง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารวิชาการ พบว่า

สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการตรวจสอบและทบทวนและด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา, ด้านการวางแผนและด้านการตรวจสอบและทบทวนตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.17 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.24) รองลงมาคือ ด้านการด้านการวางแผน (0.23), ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.15) และด้านการดำเนินงาน (0.05) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 2 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงบประมาณ

การมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพ ภายใน ของกลุ่มบริหาร งบประมาณ	สภาพจริงที่ เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการ มีส่วน ร่วม	PNI modified	อัน ดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.85	0.683	มาก	4.56	0.433	มากที่สุด	0.18	3
ด้านการดำเนินงาน	3.91	0.851	มาก	4.58	0.427	มากที่สุด	0.17	4
ด้านการตรวจสอบและ ทบทวน	3.63	0.792	มาก	4.69	0.822	มากที่สุด	0.29	2
ด้านการประเมินคุณภาพ การศึกษา	3.43	0.432	มาก	4.76	0.675	มากที่สุด	0.39	1
รวม	3.71	0.69 0	มาก	4.65	0.589	มากที่สุด	0.26	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงบประมาณ พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน, ด้านการดำเนินงาน และด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการตรวจสอบและทบทวน และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.26 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ได้แก่ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.39) รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.29), ด้านการวางแผน (0.18) และด้านการดำเนินงาน (0.17) รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 3 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงานบุคคล

การมีส่วนร่วม ในการประกัน คุณภาพภายใน ของกลุ่ม บริหารงาน บุคคล	สภาพจริงที่ เป็นอยู่		ระดับ การมี ส่วน ร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการ มีส่วนร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการ วางแผน	3.55	0.906	มาก	4.52	0.556	มากที่สุด	0.27	2
ด้านการ ดำเนินงาน	3.73	0.873	มาก	4.65	0.473	มากที่สุด	0.25	3
ด้านการ ตรวจสอบและ ทบทวน	3.71	0.805	มาก	4.79	0.594	มากที่สุด	0.29	1
ด้านการ ประเมิน คุณภาพ การศึกษา	3.66	0.861	มาก	4.56	0.548	มากที่สุด	0.25	4
รวม	3.66	0.861	มาก	4.63	0.543	มากที่สุด	0.27	-

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารงานบุคคล พบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน, ด้านการประเมินคุณภาพ

การศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการตรวจสอบและทบทวน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการตรวจสอบและทบทวน (0.29) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน (0.27), ด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.25) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 4 สถิติพื้นฐานและค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารทั่วไป

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของกลุ่มบริหารทั่วไป	สภาพจริงที่เป็นอยู่		ระดับการมีส่วนร่วม	สภาพที่ควรจะเป็น		ระดับการมีส่วนร่วม	PNI modified	อันดับ
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.			
ด้านการวางแผน	3.73	0.733	มาก	4.52	0.448	มากที่สุด	0.21	3
ด้านการดำเนินงาน	3.56	0.851	มาก	4.63	0.427	มากที่สุด	0.30	1
ด้านการตรวจสอบและทบทวน	4.00	0.992	มาก	4.75	0.392	มากที่สุด	0.19	4
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา	3.59	0.874	มาก	4.60	0.435	มากที่สุด	0.28	2
รวม	3.72	0.863	มาก	4.63	0.426	มากที่สุด	0.25	

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ของกลุ่มบริหารทั่วไปพบว่า สภาพที่ควรจะเป็นภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการดำเนินงาน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการวางแผนตามลำดับ ในส่วนของสภาพที่เป็นจริงภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายละเอียด พบว่า ด้านการตรวจสอบและทบทวนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน, ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาและด้านการดำเนินงานตามลำดับ เมื่อพิจารณาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) พบว่า ภาพรวมมีค่า เท่ากับ 0.25 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการดำเนินงาน (0.30) รองลงมาคือ

ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา (0.28), ด้านการวางแผน (0.21) และด้านการตรวจสอบและ
ทบทวน(0.19) รายละเอียดดังตาราง 4

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. การประเมินความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า
ภาพรวมมีค่าเท่ากับ 0.24 เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูง
ที่สุด ได้แก่ กลุ่มบริหารงานบุคคล (0.27) รองลงมาคือ กลุ่มบริหารงบประมาณ (0.26), กลุ่มบริหาร
ทั่วไป (0.25) และกลุ่มบริหารวิชาการ (0.17) เนื่องจากกลุ่มบริหารวิชาการ มีความต้องการจำเป็น
น้อยที่สุดซึ่งหมายความว่า กลุ่มบริหารวิชาการ มีส่วนร่วมมากที่สุดเช่นกัน สอดคล้องกับอรุณี ศิริสุข
ไพบุลย์ (2558) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนประถมศึกษิตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 ที่พบว่าครูที่มีตำแหน่งตามภาระงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในของ
โรงเรียนประถมศึกษิตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 ต่างกัน โดยที่ครูกลุ่มบริหารวิชาการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในมากที่สุด
รองลงมาคือกลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และลำดับสุดท้ายคือกลุ่มบริหารทั่วไป

2. การมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนหอวังสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายละเอียด พบว่า กลุ่มบริหารวิชาการค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ กลุ่มบริหารทั่วไป,
กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานบุคคล สอดคล้อง ธนชภัค ศรีภักดี และอุไร สุทธิรัมย์
(2564) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาชั้น
พื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 ที่พบว่า
ผลการเปรียบเทียบครูที่มีฝ่ายงานในหน้าที่การทำงานต่างกัน มีส่วนร่วมในการประกัน คุณภาพ
การศึกษาระดับการศึกษาชั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 โดยครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา
มากกว่า ครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่ม
บริหารงานทั่วไป และครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงานบุคคล มีส่วนร่วมในการประกัน
คุณภาพการศึกษามากกว่า ครูที่อยู่ฝ่ายงานในหน้าที่กลุ่มบริหารงบประมาณ และกลุ่มบริหารงาน
ทั่วไป

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สถานศึกษาควรมีการกำหนดผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน และให้มีการจัดทำเครื่องมือหลักเกณฑ์ในการประเมินและตรวจสอบคุณภาพที่หลากหลาย และให้มีการกำหนด การตรวจสอบ ติดตามอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.2 สถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการจัดอบรมอย่างเป็นทางการและต่อเนื่องเพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4. สำนักงานอัยการสูงสุด ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ในการทำงาน เพื่อให้เกิดความชำนาญและเชื่อมโยงกันในระบบงานที่เกี่ยวข้อง และเพื่อความถูกต้องและแม่นยำของข้อมูล ในการจัดทำรายงานทางการเงิน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่กว้างขึ้น เช่น ศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

2.2 ควรศึกษาบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต่อการส่งเสริมการบริหารคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้เกิดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์เป็น มาตรฐานเดียวกัน

เอกสารอ้างอิง (References)

- จารุกิตต์ สุตสุข. (2566). การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาวัด บัณฑิต, 22(2), 49 – 60.
- ธนชภัค ศรีภักดี, และอุไร สุทธิแย้ม. (2021). ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพ การศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1. Journal of Educational Studies, 15(2), 101-114.
- โรงเรียนหอวัง. (2565). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนหอวัง. กรุงเทพฯ : โรงเรียนหอวัง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). ประกาศสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานเรื่อง แนวปฏิบัติการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อรุณี ศิริสุขไพบูลย์. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการประกันคุณภาพภายในของ โรงเรียนประถมศึกษาตำบลวังห้ว อำเภอกาหลง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการ ศึกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.